

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. "Свобода": BERGEN 4-0807 — Тел. У. Н. Союз: BERGEN 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПОГОДИЛИСЯ НА ТРИ БІЛЬШІ ЗАКОНОПРОЄКТИ ПЕРЕД ЗАМКНЕННЯМ КОНГРЕСУ

Вашингтон, 24 травня. — Демократичні провідники конгресу відбули конференцію з президентом Труманом у справі необхідного законодавства перед відкриттям конгресу та прийшли до висновку, що три білих мусьт бути ухвалені перед відкриттям. До прийнятих законопроектів належать: Скасування робітничого закону Тейта-Гартлі, ратифікація Північно-Атлантичного Договору сенатом і продовження пакту про взаємну торгівлю. Коли б ці біли не перейшли, тоді наради конгресу продовжувалися поза день 31 липня, коли то мали б початися конгресові канікули до кінця року. До законопроектів, які не можуть прийти на денний порядок перед відкриттям конгресу, зараховують: збільшення податку на чотири біліони, розширення суспільного забезпечення, поправка до теперішнього імміграційного закону для допущення 339,000 іммігрантів зі скітальщини, підвищення мінімуму робітничої зарплати. Деякі демократичні конгресмени, почувши про обмежену програму конгресу перед його відкриттям, висловили велике невдоволення. Зате президент, як кажуть, був задоволений з до-теперішньої праці конгресу.

АРМІЯ ОДОБРИЛА БУДОВУ НАВПОЛІВНОГО МОСТУ В СВІТІ

Інженери армії одобрив план побудови мосту з Брукліна понад морську протоку до Стейтен Айленд. У такий спосіб будуть з'єднані два форти, які боронять приступу до Нью-Йорку з моря, а саме Форт Гамільтон, у Брукліні й Форт Водсворт, на острові Стейтен Айленд, який є ділянкою міста Нью-Йорку. За побудову того моста йшла боротьба впродовж 40 років. Були закиди, що на випадок війни він буде збомбардований. Крім цього мешканці Стейтен Айленду протестували проти напливу нових людей з Нью-Йорку. Тепер перемогла думка, що міст буде не тільки лучником між ділянками міста Нью-Йорку, але теж і між східними і західними стейтами, бо зі стейтів Нової Англії можна буде їхати берегами моря до Стейтен Айленду, а звідти через мости в Бейдуні й Перт Амбою до стейту Нью-Джерсі, а потім до Пенсильванії й далі на захід. Це мав би бути міст на ланцюгах, а його головний ланк понад протоку ("Нарровс") мав би мати 4,620 стіп довжини. Досі найдовшим мостом в світі є міст Золотих Воріт понад протоку в Сан-Франциско, який має 4,200 стіп довжини. Новий міст у найвищій точці, піднісся б на 237 стіп понад море. На підставі теперішніх цін будова моста мала б коштувати 78,000,000 доларів.

СОЛІВАН ЗАЛИШИВ СЕКРЕТАРИАТ МАРІНАР-КІ

Вашингтон. — Джан Л. Соливан, формально залишив становище секретаря маринарки у вівторок. При працянні явилися в будинку Пентагону високі урядовці й його близькі співробітники, а Батерлі маршарів на пості в Квантіко, у Вест Вирджинії віддала почес-

ТОРГИ ЗА ПОЗИЧКУ ДЛЯ СХІДНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

Вашингтон, 24 травня. — Міжнародний Банк для Відбудови й Розвитку, званий звичайно "Світовим Банком", узяв до застанови дуже складну й "політично-делікатну" справу, а не позики у висоті \$7,000,000, з якої мали б перший раз користатися країни з-поза Атлантики. Коли б позичка перейшла, тоді Югославія й Чехословаччина вперше дістали б гроші, замарковані Світовим Банком. Югославія дістала б кредит на \$2,700,000 на заплаву Злученим Державам за парові журавлі для набирання землі ("болдозер"), а Чехія дістала б \$800,000. Фінляндія дістала б найбільше, бо аж \$3,000,000 за дерево, якого потрібні Західним державам для Плану Маршала й тому ця позичка мають назвати "деревиною позичкою". Австрії припало б окремо \$800,000. Над позичкою йдуть торги вже від двох років. Її припизила критика газет у Злучених Державках. Польща, Чехословаччина й Югославія були членами Світового Банку від його оснування, однак головні фонди постачає Америка.

ДОПОМОГА ДЛЯ ЧУЖИНИХ КРАЇН ЗМАЛЛА НА БІЛІОН ДОЛАРІВ

Вашингтон. — Не зважаючи на діяння Плану Маршала, видатки з Америки на допомогу закордонним країнам за рік 1948 зменшилися на біліон доларів у порівнянні з попереднім роком. Департамент торгівлі зареєстрував \$5,500,000,000 у видатках на закордонну допомогу, все одно, чи це в формі позичок чи дарунків. У формі дарів видано \$3,900,000,000, а в формі позичок \$1,600,000,000 в 1948 році.

В ТУРЕЧЧИНІ Є 85,000 ВТІКАЧІВ З-ПОЗА ЗАЛІЗНОЇ ЗАВІСІ

Істамбул, 25 травня. — Турецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що в цій країні тепер перебуває около 85,000 воєнних втікачів з-під Советів, що прибули до Туреччини від 1940 до 1948 року.

НЕСОВІСНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ НА ФАРМИ ДЕПОРТУВАТИМУТЬ НАЗАД ДО ЄВРОПИ

З канцелярії ЗУАДКомітету у Філадельфії повідомляють, що там наспіла офіційна остерга стейтової Переселенчої Комісії з Мерленду, що всіх несовісних нових іммігрантів на фарми в тому стейті депортуватимуть назад до Європи, якщо фермери відкинуть виставлені для них завірення. Діло в тому, що в останньому часі трапляється щораз більше випадків, що до людей, які приймали на завірення фермерів та які згідно зі законом повинні щонайменше два роки залишатися на праці в поданій професії, зголюються тепер їх рідні або приятелі чи знайомі та забирають їх з фарми. Трапляється теж випадки, що нові іммігранти самі залишають роботу на фармі та переходять до міста. У зв'язку з тим мерлендська стейтова Комісія, в порозумінні з Комісією для Переміщення Осіб у Вашингтоні, остерігає, що вона не терпить не того роду безпорядків та жадає невідкладної депортації назад до Європи кожного несовісного іммігранта, що допускається таких порушень зобов'язань та якому фермер відкине виставлене завірення. Якщо новий іммігрант має буд-

РІШУЧІСТЬ КАТОЛІКІВ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ В ЧЕХІ

Прага, 25 травня. — Архископ Йозеф Беран, голова 9,000,000 католиків в Чехословаччині, загрозив екскомунікцією всім вірним, які якнебудь допомагатимуть чи братимуть участь в акції комуністичного уряду в Празі проти католицької церкви. Він видіграв домагається, щоб уряд перестав видавати "Офіційну Католицьку Газету", що має на меті вводити в блуд вірних католиків і пропагує створення католицької церкви, незалежної від Ватикану. Рівночасно виявляється, що в приміщенні, в якому відбувалися наради чеських єпископів, уряд таємно заінсталивав підслуховні апарати. Ці інформації дісталися до публічного відома не від самого архієпископа, що старанно оминає зв'язку з західною пресою, щоб не дати більшовикам причин видігнути проти нього таких самих обвинувачень, за які засуджено кардинала Мінсенті.

КОМУНІСТИЧНІ ВІЙСЬКА ВСТУПИЛИ ДО ШАНХАЮ

Шанхай, 25 травня. — Центральні і західні сектори цієї східно-азійської метрополії анули сьогодні рано в руки комуністичних армій. Вони увійшли до міста зі заходу через французьку секцію і майже без опору. Націоналістичні війська по-казалися в місті тільки вночі, коли порозіп'яні по мурах домі численні написти та заклики до населення, щоб вони боронили міста до "останньої краплі крові". Сьогодні саме населення почало ці написти зирдати. В багатьох секторах міста залишилися ще націоналістичні війська і хоча вони перебувають у віддаленні тільки однієї чи двох попередніх вулиць від комуністів, вони майже не звертають на це уваги. Саме населення міста зберігає повний спокій та з цікавістю приглядається наступаючим змінам. Багато з мешканців взагалі не спостерігали зміни. Упадок Шанхаю передбачувано вже від часу, як комуністи переправилися через ріку Янцзи і тому тепер він вже не заскочив світової опії, що дожидає дальшого розвитку подій. Про бої та взаємини "перемоги" повідомляють обі воюючі партії теж з інших ділянок фронту.

ПОЧАВСЯ КОНГРЕС ЧЕХСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІ

Прага, 25 травня. — Вчора ввечері тут почався 9-тий з черги конгрес комуністичної партії в Чехословаччині, в якому бере участь понад 1,000 делегатів. Програми та порядку наради конгресу ще не подано до відома, згадуючи тільки, що його ціллю буде провирити працю партії від 1946 року та встановити дальші плани для повної перейми цієї країни в "народну демократію", по всім виготовленим в Москві приписам.

ЧЕХИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ ДИКТАТУРИ

Прага, 25 травня. — Місцева американська амбасада одержала "протестом останнього місяця понад 7,000 листів від чеських громадян, які протестують проти комуністичної диктатури в їх країні та домагаються західної інтервенції в Об'єднаних Націях.

СОВЕТИ ДОМАГАЮТЬСЯ УЧАСТИ В КОНТРОЛІ РУРЦІНИ

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ВІДКИДАЮТЬ СОВЕТСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ ПОВОРОТУ ДО ВСТАНОВЛЕНОГО ДОГОВОРОМ В ПОТЄДАМІ ЧОТИРО-ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛІ НІМЕЧЧИН.

Париж, 25 травня. — На конференції Ради міністрів закордонних справ чотирьох великодержав вчора вперше дійшло до основної розбіжності думок, як советський міністер, Андрей Вишинський, домагається повороту до встановленої договором в Потсдамі чотирох-державної контролі цілої Німеччини, зокрема советської участі в контролі промислового басейну Рурцини. Західні міністри одностайно і відразу відкинули советські домагаєння, заявляючи з цілою рішучістю, що вони не думають тепер відступати від всіх адміністративних та господарських досягнень у своїх зонах, як теж не перестануть працювати для дальшого розвитку німецького самоуправління. Секретар стейту, Дін Ачесон, заявив, що західні союзники завжди були за об'єднанням Німеччини, але пропозиції Вишинського означали б тепер поворот звад до той процедури, яка так нещасливо провалилася та для направи якої на марно вложено стільки труду протягом минулих років. Міністер Бейнн вважає, що теперішні советські пропозиції означають поворот ще навіть до перед-потсдамських часів, та заперечують весь прогрес, досягнений з західних союзників великим трудом. Бейнн заявив, що він найрадіше бажав би влітти реїх німецьких зон та відновлення Німеччини на демократичних принципах самоуправління. Такий сам погляд висловив французький міністер, Роберт Шуман, заявляючи, що "ми не можемо вертатися до Потсдаму, але ми бажали б центрального уряду для цілої Німеччини". Вишинський з черги домагається відновлення розбитої раніше Советами союзної Контрольної Ради для Німеччини та між-союзної Командатури в Берліні, пропонуючи рівночасно створити "всенімецьку державну Рад", яка мала б всі господарські і адміністративні повноваження. Західні дипломати зі свого боку виявляють виразне бажання об'єднання Німеччини, але тільки на базі того прогресу, що вони вже зробили в своїх зонах. Звертається увагу на неясність советських пропозицій.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ПРОТЯГЛИ СОВЕТСЬКУ ПОЛІЦІЮ ЗІ ЗАЛІЗНИЧНИХ СТАНЦІЙ В СВОЇХ ЗОНАХ БЕРЛІНА

Берлін 25 травня. — Після чотирьох днів брутального насильства советської поліції і комуністичних страйколомів над страйкуючими німецькими залізничниками в західних секторах Берліна, західні союзники вчора наказали своїй поліції зайняти поодинокі станції, прогнаною з них советських інтервентів. В окремих нотах до советського команданта Берліна західні команданти заявили, що советська інтервенція проти страйку була причиною "безпотрібного кровопролиття" та "крайньої брутальності" і тому вони домагаються негайного відкидання поліції та комуністичних страйколомів зі західних секторів. Ці ноти були ще в дорозі до советського команданта, як західна поліція вже дістала наказ та зайняла одну станцію міської залізниці за другою. З одної станції в британському секторі в додатку відтранспортовано назад два вагони советських воїків, що через страйк не могли раніше вийти. В останніх повідомленнях говориться, що контролюваний советами німецький директор залізниць наостанці виявив готовість задовольнити домагаєння страйкуючих залізничників щодо виплати їхньої платні в західній валюті та вже мав видати до них залик, щоб вони знову верталися до праці.

ТІТО ЗМЕНШУЄ СВОЮ ДОПОМОГУ ГРЕЦЬКИМ БОЛЬШЕВИКАМ

Лейк Сокекс, 25 травня. — Балканська Комісія Об'єднаних Націй ствердила, що до допомога збунтованої проти Комінформу Югославії для большевицьких п'ятоколонників в Греції в останньому вже була "менше явна", як в попередніх місяцях, але вона все ще продовжується і за неї відповідальний уряд Тіта.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Україні Ситі і Закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською Частинкою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Должна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346 JERSEY CITY 3 N. J.

СМЕРТЬ, ЩО СТАЛА ТРАГЕДИЄЮ КРАЇНИ

Джеймс Форестал, перший секретар оборони, загинув такою трагічною смертю, яка потрясла сумлінням американського суспільства, як рідко яка подія. Що воно так є, вистачить поглянути тільки на наголовки газетних статей, що обговорюють самогубство Форестала, а вони такі: „Американська трагедія“, „Американська історія“, „Дуже велика трагедія наших часів“ і т. п. Уже ці наголовки вказують наглядно, як глибокою є аналіз цієї сумної події, коли її вважається аж трагедією цілої нації. Зрозумімо дещо з цієї трагедії, коли звернемо увагу на слова президента Трумана, висказані в цій хвилині, як його повідомлено про трагічну смерть Форестала. Президент заявив, що тут ідеться про людину, яка виконувала свої службові, публічні обов'язки з посвятою і згинула як „справжня жертва війни“, як воєнний фронтовий борець. Це так, але, пригадаймо собі, як то зараз по виборі Трумана президентом, минулого листопада, газети розпитували широко про одну певну зміну в міністерській кабінеті. Писали, що певно не буде в ньому більше Форестала, бо не брав ніякої участі у виборчій кампанії й переключився радше на бік республіканського кандидата, яким був Дюї. В тих поголосках могло не бути багато правди, коли йдеться про самого Трумана, зате було дуже багато правди, коли йдеться про Форестала, особливо від часу, коли він взявся скріпляти американські збройні сили та переводити їх уніфікацію.

Форестал належав до того типу американців, що вибиваються з низів і власними силами поборюють важкі життєві обставини і так постійно піднімаються вгору. Так став він зовсім звичайного продавця бондів банкіром на Вол Стріт. Про багату людину, що могла жити спокійно й як то кажуть — живити світа, покинув президент Рузвельт, на суцільно де свого кабінету. Маючи до діла з величезними проблемами, зв'язаними з веденням війни, до якої Америка не була готова, Форестал взявся до праці з найвищою посвятою і дійсно доклав великого діла. Але інтриги в самому кабінеті, амбіції та різниці думок між найвищими військовими діяльниками, як і те, що Форестал, будучи на публічній службі, розійшовся з інтересами банкірів, себто з реакцією, а не міг по своїх переконаннях пристати до „Нью Діл“, себто екстремізму зліва, нагромадили Форесталеві хмару ворогів, що не перебирав ніяких засобів в поборюванні його особи та в домаганні, щоб його усунути. Навіть близькі поборювали його так завзято як комуністи і москowska „Правда“, хоч знали, що це чесна людина, яка запрацьовується на смерть у вірній службі нації. Вкінці зроблено з Форестала хвору на умі людину... А зробила це теж і та частина американської преси, що помістила сенсаційні вісті відомого коментатора Дру Пірсона. Повно гіркої жовчі виливав теж по радіо відомий Винчел, коли нападав на Форестала.

Усе це довело вкінці до особистої трагедії Форестала, себто до самогубства такої людини, яку ген. Двайт Айзенгавер назвав „людиною героїчного покою“. Тепер, по смерті, віддали цій людині найвищі державні почесні, хоч вона вже не була при владі, а й сама вважала себе при смерті невинником і непотрібом, наслуховавши та начитавшись злочинних думок про нього. Саме у цьому добуває так багато людей трагедію цілої нації, коли в ній доводиться гинути в такий трагічний спосіб одиницям, що служать їй з найбільшою особистою посвятою.

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

37)

„Природа багатобразна й різноманітна. Всім відома вже істина, що, як між живими організмами, так і в неживій матерії ми не знайдемо двох листочків, двох крапель рідини, двох кристалів, які б дублювали один одного. Натура не терпить дублікатів, і нестримно прагне до безкінечної багатогранності. Між іншим, на цьому законі будується дактилоскопія. Звідси випливає не рівність між істотами, а, навпаки, підпорядкованість у їхніх взаємовідносинах, що спочиває на законі ієрархичності.

„Це і є єдиний рушій людського прогресу.

„З того часу, як люди пам'ятають себе членами суспільства, фактори зла були основними причинами викликання соціальної несправедливості. Сильні корили слабких, з'явилось рабство, експлуатація, власність, влада, держава... За основу громадського життя лягає не сила права, а право сили.

„На цьому творились держави як античної, так і християнської ери.

„Матеріалісти твердять, що буття визначає свідомість, і прогрес людського життя рухається лише економікою, тобто матеріалістичними факторами.

„Це твердження вже давно збанкрутувало, і капітуляція його відбувається у нас на очах. І справді, неможливо уявити собі існування такої людини, яка, задовольнившись свої фізичні потреби, не звернула б уваги на навколишній світ. Силою власностей своєї психіки людина обов'язково почне пізнавати „не я“, і відкриває у своїй свідомості прагнення до вічних моральних ідеалів.

„Дві речі завжди вражають мене, — казав Кант, — моральний закон в серці людському і зоряне небо над його головою“.

„І ось у процесі цього пізнання людина, не тільки притиснута нуждою, але й та, що знаходиться у щасливих матеріальних умовах, волею чи неволею почує і полюбить світове зло, як колись відчув його Готтама Будда. І тієї ж миті, коли відбудеться пізнання цього зла, моральні сили людини, завжди існуючі в душі його: прагнення до правди, братерства, ідеалів свободи та любови один до одного, — негайно вирушають на неминучий і непримирений з ним бій...

„Теорія, що проголошує, як за допомогою цієї боротьби можна перебудувати суспільство на такий соціальний устрій, де не було б економічної й політичної нерівності, де панувала б сила права, де всі мали б змогу не боротися між собою за існування, а по-братерському співпрацювати, виявляти свої творчі сили в повній гармонії з ієрархічними законами Духа — це і зватися **соціалізмом**“.

„Соціалізм — це щаслива особистість у щасливому колективі! Соціалізм — це акорд, взятий на всіх струнах, це — симфонія життя в перемозі над злом та смертю.

„Соціалізм — це не „Советська влада плюс електрифікація“ з її голодом, терором, знущанням над сумлінням та релігією, з жалючими застінками та концтаборами ГПУ, розвалом родини та советською проституцією, знищенням національних і культурних цінностей минулого...

„Соціалізм можна назвати советською владою, большевизмом, марксо-комунізмом — чим завгодно! Але вона ніколи не була і не могла бути системою соціалістичною і такою не буде. Це лише соціалізм! Це — перелік людей, рух його назад, назад до ери триглотитів та біткантів! Це — культ зла в ім'я самого зла. Це — культ Сатани!“

Доповідач зупинився, знову відхилився, трішки подумав і продовжував далі, вглядаючись у тьмаво-освітлений коридор.

„На протязі всієї історії людства краці з його представників робили спроби тим чи іншим способом навести існуючі несправедливі відносини в суспільстві.

„В Єгипті, Греції, Римі, Індії це до Різдва існували різні школи, групи та „братства“, закладені на основі соціальної справедливості. Стародавні „терапевти“, пітагорейці, назарей, „логісти“ та неоплатоніки свою економіку висували на соціалістичних і навіть комуністичних основах.

„Христос та його апостоли духовний розвиток та досконалість людської душі ставили в пряму залежність від того, в якій мірі християнин відкинув від себе не тільки „багатство неправедне“, але й самого себе, як поводиря зла.

„Комуна перших християн в Ієрусалимі, де всі „продавали свої маєтки, а гроші приносили до ніг Апостолів, і де було єдине серце і єдина душа“ — це спроба однієї рі-

шучою дією розв'язати Гордієвий вузол існуючого соціального зла.

„Отці та учні Церкви, особливо Оріген, І. Золотоустий, основники та ідеологи чернецтва, закликаючи християн до соціальної рівності і самі подавали приклад.

„Слова „двоє“ і „моя“ вигадані дияволом, — казав Іоанн Золотоустий. Братства й ордени середньовіччя, як і монастирі, організовувалися на основі Євангельської рівності перед Богом (але не між собою).

„А коли на сцену історії вийшов капіталізм з усіма його негативними сторінками, — серед трудящих мас людства з'явився протест проти його неправди.

(Даліше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА,

Дотеперішній осяг у процесі проти комуністів

З початком біжучого тижня почалася друга фаза в судових процесах проти комуністичного проводу в Америці, обвинуваченого в навчанні, як чинити державний переворот шляхом насильства. У першій фазі прокуратор іменем уряду доводив при допомозі свідків, що комуністичний провід порушив таким навчанням закон, відомий як Акт Сміта; в другій фазі має оборона доказати, що підсудні не допустилися поломання федерального закону і на цій підставі жадати звільнення обвинувачених від вини й кари.

Як тільки в Нью Йорку почався цей процес, було загальне переконання, що справа перед дистриктовим судом покінчиться впродовж двох місяців. Коли ж оборонці вже на початку процесу виявили свою тактику, яка змагала, щоб не допустити не тільки до видання присуду на обвинувачених, але взагалі не допустити до процесу, дехто набрав переконання, що це буде свого роду „судовий цирк“ і комуністам удасться бодай довести до невідання процесу („містрай“) тобто до відкладення процесу на неозначений час. Коли ж суддя Гарольд Р. Медіна дозволив оборонцям доказувати, що система складання федеральної судової лави, яка рішав про винуватість підсудних, є незаконна, самий суддя усумнівся, як процес покінчиться перед Різдвом біжучого року.

Сім тижнів оборонці критичували перед судом систему складання судової лави і в тому часі вони не тільки не дали ніякого доказу на що критику, але, навпаки, наглядно виявили, що вони не мали підстави до закидів. Потім оборонці проголосили, що вони не мають ніякого закиду до складання судової лави. Щойно аж 23 березня федеральний прокуратор покликав першого свідка. Довідне поступування уряду покінчилося в четвер 19 травня.

Від початку процесу до покінчення поступування списано 11,000 сторінок протоколів, з чого 5,000 присвячено на списання закидів проти судової системи, а 6,000 на самий процес. Уряд поставив 13 свідків, між ними 7 замаскованих комуністів, які, на ділі, були агентами Федерального Бюро Інвестицій, насадженими серед комуністів для слідування їх діяльності з середини. Довідні свідки виявили конспіраційну тактику комуністичного проводу, званого „Американським Політбюром“, у його змаганнях до навчання інших комуністів.

1. Як використовувати не-

Наукове Товариство ім. Шевченка перед новими завданнями

(3 нагоди Загальних Зборів НТШ).

На початку 17-го століття в часі зросту українського культурного життя, а одночасно й наступу польщини на українську культуру, українська освічена верства, шляхта, стала масово покидати рідний наріччя, переходила на латинство і польщину. Тоді Мелетей Смотрицький, найбільше талановитий український учений, сказав у журбі за майбутнє української нації, що коли так далі йде й український наріччя стане далі втрачати свою освічену верству, то скоро перестане бути нацією.

Ці слова остерого того великого українця з-перед трьох соток літ треба віднести й до наших часів. Безперечно, що нині український наріччя переживає часи здвигу національної свідомості; боротьба за визволення українського народу відбувається нині на широкім фронті. Але одночасно на рідних землях відбувається теж обмозкування та російська асиміляція українців на доволі широку скалю. Стане такий стан далі продовжуватися, а українці поза рідними землями не подбають про розбудову української науки, літератури та мистецтва, так українська нація може скоро загубитися, особливо, коли обставини на рідних землях скоро не зміняться, а теперішнє національно динамічне поконтиненту стане вимирати.

Такі думки насуваються з нагоди останніх Загальних Зборів Наукового Товариства ім. Шевченка, центральної української наукової установи, що вже вступила в 76-тий рік свого існування. Загальні Збори в 9-го квітня ц. р. були другі загальні збори на еміграції. Перші Загальні Збори НТШ поза Україною, 30 березня 1947, відбулися його діяльність поза заспоном окупанта України та започаткували діяльність НТШ в тимчасовій о-

сідку Товариства в Мюнхені, Німеччині. Другі Загальні Збори на чужині зробили обрахунок можливостей праці на чужині, винесли постанови важні для існування, життя та праці тої некоронованої академії наук українського народу на час скитальщини.

Зі звітлення, проведеного на Загальні Збори довідуємося, що НТШ розпочало дуже інтензивну працю в напрямі приспособлення життя Товариства до нових обставин на чужині та до організування його дослідчої і видавничої праці відповідно до нових умовин положення українського народу.

Останні Загальні Збори НТШ стали перед переломовою подією тої установи, а саме перед розпорощенням українських вчених по цілому світу у зв'язку зі змозженою еміграцією українських скитальців до різних країн світу. Це викликало потребу приспособити НТШ до нових обставин, зареєструвати кореспонденційну систему при виборі майбутніх органів установи та вести до статута новість-основування відділів НТШ в різних купчинях членів НТШ. Такий перший заморський відділ поставив в Америці, передбачений нові відділи у Франції, Англії та ще де.

За останніх два роки Товариство сильно зросло щодо кількості та якості нових наукових дослідників. Воно доповнилося зокрема висококваліфікованими науковцями з східної країни, що після довгих років духовного життя під Советами відіслалися на волю. При підборі нових членів Управління НТШ та його секцій приєднувалися в товаристві традиційної застосовувати ригористичні вимоги при оцінці наукової цінності. Саме ця засада здобула для НТШ повагу в ученому світі в Європі та Америці.

В Секції Історико-Філософській новими дійсними членами стали: Проф. Роман Димитський, Віктор Доманицький, Петро Куріний, о. Ректор Василь Лаба, Олександр Оглобин, Лев Окіндичев, Дімет Оляничин, Наталія Полюська - Василеко, Леонтій Шрамченко, Василь Гришко, Микола Васильов, Олександр Кульчицький, Борис Мартос, ген. Петрів Всеволод, ген. Павло Шандрук, Степан Баран, Олександр Шульгин, Галич Василь, Іван Німчук, Володимир Тимошенко, Ілля Боршак.

Між ними також двоє не-українців: Джордж Сіммонс та Ганс Кох.

В Секції Філологічній дійсними членами стали проф. Володимир Миколеский, Віктор Петров, Лев Василь, Ярослав Рудницький, Бран Кошміцер, Володимир Дермавін, Костя Андрушин та американець Кларенс Маннінг.

В Секції Математико-Природописно-Лікарській прибули такі нові дійсні члени: проф. Михайло Ветухів, Іван Розгін, Микола Зайців, Сергій Комагінський, Сергій Крашенинников, Михайло Міщенко, Микола Гайдак, Юрій Мачук, Микола Сенкус, Павло Шульжко, Іван Тесля, о. Іван Чинченко.

В той спосіб НТШ агрувало тепер найкращі наукові сили всієї соборної України, готові служити українській нації в її майбутніші часи за час всієї української історії.

В НТШ оживили свою працю інститути та наукові комісії, присвячені студіям тодішніх діячів українського та всеслодського знання. Створено нові комісії та установи, що працюють над проблемами яких розв'язка домагається нині від НТШ інтерес українського народу.

На нинішній відновили свою повагу давні традиційні видання НТШ та повстали нові, яких домагається краще життя українського народу. Нововіддані виходять заслужені та добре відомі світові „Записки Наукового Товариства ім. Шевченка“, до чужини по-явилася чотири томи, а саме том 156, 157, 158 та 159.

НТШ стало видавати вісник українства „Сьогодні і завтра“, до якого вийшло дві книжки. Обидві ці видання вкладаються в видавництво на першому місці. По десятих літах перерви появилися нова книжка „Хроніка НТШ“. Цей вісник хроніки з черги 75-тих стає історичним документом, що зберігає тернистий шлях українських наукових дослідів за останніх 10 літ.

Та крім тих наукових праць, що вже появлялися, підготовляються видання нових творів, яких нині так „конечно треба, щоб боронити права українського народу на власне життя як нації. Окремий Інститут Української Енциклопедії підготував „Енциклопедію Українства“, якої, підготував вже так, як „на“, покінчено; перші випуски тої твору вже навіть друкуються. Немає сумніву, що цю книгу опрацювавши найкращими українськими силами, треба буде в близькій майбутності перевидати в мові англійській, а може й в французькій.

(Докінчення на стор. 3-тій).

Вступайте в члени У. Н. Союзу

Вол. Дорошенко.

Культурно-освітня та наукова праця в таборах і для таборів (П ПЛЮСИ І МІНУСИ).

Окремо мусимо згадати ще й про так звані „народні університети“ — систематичні популяризовано-наукові виклади з українського знання. Їх вели спочатку уповноважені, „Ліги політичних в'язнів“, що виділили окрему комісію для цієї справи, бажаючи дати змогу передовим своїм членам, в'язням тюрм і концераційних таборів, відірваним довгий час від систематичної шкільної освіти, доповнити своє знання.

Та крім нижчого й середнього шкільництва українська еміграція спромоглася й на вище. В Мюнхені відновив свою діяльність „Український Вільний Університет“ у складі двох факультетів — історико-філологічного й правничого, перенесений сюди з Праги. В Регенсбурзі зачала працювати наша вища політехнічна школа, перенесений із Подєбрад „Український Техніко-Господарський Інститут“ (УТГІ), що за дасарську Академію, припинену ступив був Українську Господарсько-владу на вимогу совєтського уряду. Поруч УТГІ заснував проф. Б. Маргос у Мюнхені свою „Високу Економічну Школу“.

Вищу церковно-релігійну освіту подають — православна „Українська Богословсько-Педагогічна Академія“ в Мюнхені та Греко-Католицька Духовна Семінарія в Гіршбергу, перенесена недавно до Голяндії.

УТГІ й УВУ видали цілу низку різних високошкільних підручників, чим стали в великій пригоді нашому студентству.

З ініціативи або під доглядом УТГІ відбувалися тут і там по таборах різні спеціальні курси. Також наші наукові установи влаштовували по таборах свої з'їзди з певним циклом доповідей, або окремі доповіді на ту чи іншу наукову, а то й літературну тему, чим у свою чергу причинялися до оживлення культурного життя таборів.

А поза всім цим відбувалися по таборах різні виклади й прилюдні доповіді чи то своїх місцевих, чи запрошених зпоза табору доповідачів на теми літературні, мистецькі, релігійні, громадські й політичні, або спеціально таборові, як от напр. про переселення й переселенці справи, тощо.

Велику роль в оживленні духового життя еміграції грали й численні театральні, хорові й музичні імпрези. Мабуть не було більшого табору, де б не було свого власного театру, хору „Боян“ чи якого іншого, а то й якої-небудь музикальної, вокальної, капелі. Та й по гімназіях чи інших школах і по різних юнацьких організаціях („СУМ“, „Пласт“ то що) існують власні хори, музичні чи драматичні й інші (напр. шахові) гуртки. І треба признати, що таборові театри чи інші імпрези стоять часом на значній мистецькій височині.

Мова тут, розуміється, не про ті високо-мистецькі ансамблі, як тенатр Вол. Блавацького або студія Йосифа Гірянки, а про скромні таборові починання. Нічого диву-

ватися, що й ці починання назагал були несорідні й таборові хори, трупи, й капелі відважувалися навіть виїздити на виступи до інших осередків, — адже ж мало не в кожному таборі перебували фахівці з різних ділянок мистецтва.

Так само слід відмітити й небуденні успіхи діячів образотворчого й так зв. народно-мистецтва, про що яскраво промовляють різні вистави й покази.

Всю цю, згадану вище культурно-освітню роботу, завдячує українська еміграція виключно самій собі. Ніхто з зовнішніх чинників не приходив їй на поміч. Ні УНРРА, ні тепер ІРО нічого і не зробили для піднесення культурного рівня наших скитальців.

Навпаки! Був час, коли унівські чинники навіть негативно ставилися до культурних починань таборів. Так, директор одного Тімух в 1945 р. не хотів дозволити заснувати народний університет, а українська управа табору, де мала повстати ця корисна установа, замість обстоювати слушну справу, солідаризувалася з унівським достойником. І тільки за інтервенцією Ліги Політичних в'язнів, що мала дозволити владі заснувати народні університети по таборах усієї Баварії, вдалося побороти цей дивний спротив.

Єдине, що доброго зробила була УНРРА на самому початку, це передрук (чи виставо — фото-друк) двох-трьох підручників для народної школи (читанки й задачника), у незначній зрештою кількості. Якщо не рахувати, що час від часу давала вона дітям садка й школярам трохи шитків, олівців і крейдок, та зрідка наділювала таборами різною припідковою літературою в англійській мові, здебільшого розрізненими випусками різних ілюстрованих газеток чи дешевих журналів, що походили десь із запасів, при-

начених на лектуру американських воєн. А поза тим, для культурної розваги таборів і піднесення їх освітнього рівня обидві ці установи не зробили нічого позитивного. Адже ж те, що вони протегували пописи різних акробатів, фокусників, „факірів“, нездалих співаків чи співачок, несмачні виступи кабаре-театрового характеру німецьких чи ітернаціональних труп, або висвітлювання дурних, а часом і не зовсім пристойних фільмів, не можна назвати поширенням

культури, хіба якраз навпаки! То лише в останньому часі ІРО завело різні фахові школи — кравецькі, радіотехнічні і такі інші, а також курси англійської мови для всіх скитальців американської зони, але спеціально для задоволення українських культурних потреб не зробили обидві ці установи майже нічого, хоч напр. УНРРА по-видавала чимало різних книжок російською й польською мовою.

(Дальше буде).

Наукове Товариство ім. Шевченка перед новими завданнями

(Довідчення з стор. 2-го)

Новооснований Інститут Української Мартирології збирає матеріали про життя українського народу під чужими займанщинами — Совєтами та Польщею. Плодом праці цього інституту має бути двотомне видане НТШ „Україна під Совєтами, та „Україна під Польщею“.

Майже повне знищення українського друкованого слова на різних землях приневолено НТШ взятися за видавання популярно-наукової серії книжок на різні теми українознавства, так звану: „Бібліотеку Українознавства“. Перший том цієї бібліотеки вже появився, а саме праця д-ра Єндика: „Вступ до Расової Будови України“. Серія тих видань буде продовжуватися.

Найбільшою журбою Загальних Зборів НТШ була справа фінансів та справа майбутнього осідку НТШ. Кожна науково-дослідча праця та видання наукових творів, не може вдержатися без фінансової допомоги громадянства чи держави. За австрійських часів НТШ мало поважну фінансову допомогу з боку держави. За Польщі ця допомога майже припинилася, однак

НТШ було вже так матеріально сильно уфундоване, що в обмежених розмірах могло продовжувати свою науково-видавничу працю й без допомоги з боку польської держави.

На чужині сфратило Наукове Товариство весь свій мільйонний маєток і існувати та вести свою працю може воно тільки при допомозі українського громадянства. Цю допомогу доставало дотепер НТШ в першу чергу від Ватикану, згідно від Конгрегації Східної Церкви (\$5,000), від жертвених одиниць та установ в Німеччині, як теж в Злучених Державах. З огляду на виїзд з Німеччини, поважної частини української еміграції, яка досі дорожила НТШ як найціннішою та найстаршою установою українського народу, головний тягар допомоги для НТШ мусить спасти на заморську еміграцію.

Друга справа — осідку НТШ була основно розважувана і Загальні Збори прийшли до переконання, що Головна Управа в недалекому часі мала б перенестися до Злучених Держав, полишаючи свою поважну делегацію в Німеччині. Ко-

ли це мало б статися, полишено до вирішення Головної нововибраній Управі. Рахуючися з правдоподібністю переселення за море НТШ Загальні Збори вибрали нову управу в той спосіб, що половина буде мати осідок в Німеччині, друга половина в Злучених Державах Америки. Тому до Головної Управи НТШ увійшли такі науковці: Голова — д-р Зенон Кузеля (Німеччина), І-й містоголово — д-р Микола Чубатий (Америка), ІІ-й містоголово — д-р Віктор Петров, генеральний секретар — д-р Володимир Кубійович (Німеччина), Господарський Референт — н-ж. Е. Мілянчик. Члени Управи: д-р Роман Сміль Стоцький (Америка), д-р О. Кульчицький (Німеччина), проф. Лев Окіншевич (внедовзі Америка), д-р Я. Падох (внедовзі Америка), д-р Л. Шлемкевич (Америка). Від Історичної Секції увійшов до Управи д-р Іван Мірчук, від Філологічної д-р З. Кузеля від

Математично-Лікарської — д-р Іван Розгін. Ревізіяна Комісія: н-ж. Ю. Павликовський, д-р Любомир Макарушка та д-р Матвій Стахів. Вступаючи в свій 76-літній рік існування та кінчаючи на чужині свій другий рік діяльності, так конечно потрібної та корисної для українського народу в нинішні критичні часи, майбутність тої найвищої американських та канадійських українців, що в першу чергу повинні та можуть дати змогу жити та розвиватися цій за-служеній українській науковій установі.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ І МІСЯЧНІ ЗБОРИ Т-ВА „СВОБОДА“. Відділ 194, відбудуться в п'ятницю, 27. травня 1949, точно в год. 7:30, в церковній галі св. Юра під ч. 28 Е. 7. вул. Просимо всіх членів прийти, а зокрема всіх членів Проводу Т-ва, позаяк є дуже важні справи до вирішення і також буде прийнятий п. Загальний, організатор У.Н.С. Адреса секретаря: В. Никифорок, 740 E. 9th ST., New York 9, N. Y.

ОКРУЖНІ ЗБОРИ
ДО ВІДОМА ВІДДІЛІМ У. Н. СОЮЗУ: 1, 2, 7, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 92, 164, 186, 201, 228, 231, 242, 265, 306, 314, 338, 357, 365, 382, 426 і 429.
Збори згаданих відділів відбудуться в ГЕНІЗЛЕТОН, ПА., В НЕДІЛЮ, 29. ТРАВНЯ 1949 точно в годині 2-гій пополудні
В ST. MICHAEL UKRAINIAN CHURCH HALL, 74 N. LAUREL ST., HAZLETON, PA.
Просьтесь всіх вище згаданих відділів мати своїх представників на згаданих зборах, де будуть обговорювані важні Союзові справи. Зокрема просьтесь тих відділів, що не завжди беруть участь в окружних зборах, взяти участь тепер конечно. На зборах можуть бути присутні і не-члени Союзу.
Дмитро Канігула, окр. преде.
Іван Чепи, мол. окр. секр. Онуфрій Костюк, окр. кас.

ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ
З ГОРДІСТЮ ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО
КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ МИТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ НЬО ЙОРКУ І НЬО ДЖЕРЗІ
ПІД ЧАС СВОГО ТРЕТЬОГО ВЕСНЯНОГО ФЕСТИВАЛЮ ВІДЗНАЧИТЬ

300-річчя Тріумфального В'їзду Гетьмана Богдана Хмельницького до Києва

„ГОМІН УКРАЇНИ“
(ECHOES OF UKRAINE)

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 29-го травня, в год. 2:30 пополудні Sun. May 29 at 2:30 P. M.
В КАРНЕГІ ГОЛЛ В НЬО ЙОРКУ - CARNEGIE HALL

при 7-мій ЕВЕНЮ І 57-мій ВУ.ІНЦІ — 7th AVENUE & 57th ST., NEW YORK CITY

- ДОХІД З ІМПРЕЗИ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ДОПОМОГОВО-РЯТУНКОВУ АКЦІЮ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ
- НА ПРОГРАМУ ІМПРЕЗИ ЗЛОЖАТЬСЯ:
- 1. ТРІУМФАЛЬНИЙ В'їзд ГЕТЬМАНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДО КИЄВА.**
ІНСЦЕНІЗАЦІЯ ІСТОРИЧНОЇ ПОДІЇ З 1649-ГО РОКУ, ПРИГОТОВАНА НА ПІДСТАВІ ВІДОМОГО ОБРАЗУ ІВАСЮКА.
 - 2. ВЕЛИКА ІДЕЯ.** ІНСЦЕНІЗАЦІЯ З ЧАСІВ ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ, ПРИГОТОВАНА НА ПІДСТАВІ ТРИЛОГІЇ БОГДАНА ЛЕПКОГО. В ОБОХ ІНСЦЕНІЗАЦІЯХ БАГАТО СПІВІВ І ТАНЦІВ.
 - 3. ЗАПОРОНЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ.**
УРИВКИ З ОПЕРИ АРТЕМОВСЬКОГО. У ВИКОНАННІ ГОЛОВНИХ РОЛЬ В ПООДИНОКИХ ТОЧКАХ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ: МАРІЯ ПОЛІНЯК-ЛІСОГІР, МАРІЯ БОДНАР, ОСИП СТЕЦУРА, ОЛЕКСАНДЕР КУЛЬПАК, ПЕТРО ТАРВІ ТА ЦІЛИЙ РЯД ІНШИХ АРТИСТІВ.
КЕРІВНИК ФЕСТИВАЛЮ: ОЛЬГА ДМИТІВ. ЦИРИГЕНТ ХОРУ: СТЕПАН МАРУСЕВИЧ. КЕРІВНИК ТАНЦІВ: ІВАН ФЛІС. РЕЖИСЕР: ІВАН КУЧМАК.
КОСТЮМИ: МЕЛАНІЯ МІЛЯНОВИЧ ТА ФЕДІР БРАЖНИК З ДРУЖИНОЮ.
В програмі будуть відіграні вперше нові композиції МИХАІЛА ГАВРОНСЬКОГО.
Білети на імпрезу в ціні \$3.60, \$2.40, \$1.80 і \$1.20 в перепродажі та при касі перед імпрезою.

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ДО
СПІЛЬНОЇ МЕТИ

„СВІЖА КРОВ" В „ГОМОНІ УКРАЇНИ"

Традиційні вже музично-танцювальні весняні фестивалі американсько-української молоді митрополітальної округи Нью-Йорку і Нью-Джерсі, в рамках яких в цьому році влаштовується велика імпреза „Гомон України", що відбудеться вже в найближчу неділю, дня 29-го травня та в репрезентативній залі Карнегі Голл в Нью-Йорку, з кожним роком охоплюють щораз більші круги та стають вже майже нашим всегромадським святом. На це склалося багато причин. Першусього — фестивалі далеко переходять саму „тітку" культурну імпрезу, як її бачимо на сцені. Деяким вишненим характеру і суті тих імпрез може послужити коротка згадка про їх підготовку.

Зараз після одного фестивалю, Митрополітальний Комітет виділяє Фестивальний Комітет і доручає йому підготовку чергового. Отже праця, практично, ведеться без перерви рік за роком. Насамперед — ідея. Йдеться про щось цілком оригінальне, якого ще не було та яке мало б найширші рямці та можливості відповідно проявитися всім відомим культурно-артистичним силам та відкрити новим талантам. Тематику фестивалю зв'язується або з великою річницею, як в цьому році, або з „переломовістю" у формах традиційних святкувань, як це було зі „Святом Шевченка" минулого року, чи цілком з оригінальністю, як це було зі „Запорожцями" два роки тому. Тоді на чергу приходив оригінальний скрипт. Справа теж не легка, бо в скрипті треба брати до уваги не тільки сам об'єкт святкування, але і всі наявні сили та можливості, від артистів починаючи, а на самій сцені та технічних можливостях кінчаючи. Описіля приходять композиції. Під цим оглядом молоді має свого найбільшого друга і учителя, що не зважаючи на своє дуже підірване здоров'я, є справжнім незаступним дорадником, часто ініціатором та найкращим співробітником в усіх молодечих турботах під цим оглядом. Це композитор Михайло Гайворонський. Мрією молоді є діджитись тої щасливої хвилини, щоб цей її великий друг і учитель міг бути присутнім на її фестивалі; вони б його на руках принесли, якщо тільки це могло розв'язати проблему.

Після підготовки скрипту і композицій, починається тисяча і одна турбот з практичною підготовкою самої імпрези. Це не є собі звичайні проби співачки, танців, чи п'єси, як їх кожний з нас більше чи менше знає. Це справжній самоосвітній університет. У зв'язку з цим відбуваються окремі доклади з української історії, літератури, фольклору, побуту, культури та взагалі того всього, що розуміємо під поняттям українознавства.

Насом допомагають знавці, але найчастіше робить це така сама молоді, користуючись при цьому часом вже притрушеними грубою верствою пороку джерелами та матеріалами. Для прикладу наведу такий факт: роль Апостолих в інсценізації з часів гетьмана Івана Мазепи виконує Ірина Грус. Це невеличка роль, тільки кілька речень. Але принагідно Ви могли побачити цю молоді дівчину в Публік Лайбері в Нью-Йорку, як вона сиділа за „грубою книгою" та студювала цілу історичну добу, щоб могла „вжитись" в свою роль та сказати тих кілька речень. І це не одинокий випадок, бо з по-

дібними зустрічається в цілому комплексі підготовки цієї імпрези. І в цьому, власне, її чи не головна вартість.

Все це згадуємо, щоб на цьому тлі представити іншу важливу справу, якою без сумніву є участь в цій імпрезі нашої „свіжої крові" з-поміж нових іммігрантів.

Вже минулого року ми цю справу окремо відмітили, бо вона на це заслуговує. Фестивалі місцевої молоді — це її оригінальна думка та її власні імпрези найширшого громадського і культурного значення. Але вони мають цілком інший характер та відбуваються на далеко ширшій базі, ніж всі інші звичайні громадські чи культурні імпрези. Діло в тому, що тут немає жадних різниць у відношенні до учасників. Він може собі бути якої завгодно професії, якої завгодно релігії, не зважається ані на його походження, ані на його стан чи його освіту. Аби мав необхідні способності, необхідну охоту до праці та достосувався до загалу у виконуваних своїх обов'язків.

Наскільки нам відомо, Фестивальний Комітет, маючи досвід прикладної співпраці деяких осіб (як надр. Олександр Бісик) з минулорічного фестивалю, звертався цілком формально до організації нових іммігрантів, запрошуючи їх до участі в імпрезі. З боку організації тоді видвинули деякі передумови, але в дальшому наступили зміни в „Гомоні України", як тепер вже і в усіх наших інших громадських імпрезах, не забравши теж „свіжої крові", навіть в передових ролях. Згадка про деяких з них є найкращим доказом, що при добрій волі та ширшому бажанні повна співпраця місцевої молоді і нових іммігрантів є не тільки можливою, але й побажана та для всіх найбільш корисна.

„Свіжою кров'ю" в „Гомоні України" є оперовий співак Осип Стецур, що майже від першого дня свого приїзду два чи три місяці тому відразу пірнув з головою в місцеве життя і сьогодні він вже між місцевою молоддю як і громадянством „свій" в повному значенні того слова. „Ай, ем крейзі ебаут гім" — це фраза, що її звичайно почуєте від одної чи другої молоді людини, питаючи її думку про цього однаково, як надзвичайного співака, так і звичайну людину в своїй поведінці. Його жива і товариська вдача, його знаменитий дотеп, що в його обставинах часом є справді „гірким сміхом" з'єднали йому відразу цілу групу, в якій він став одним з найпопулярніших артистів.

Зі „свіжої крові" в „Гомоні України" виступлять в дальшому: Маруся Баранська, Любослава Шандра, Марія Руда, Євген Крук, Осип Шандра, Ярослав Баранський, Воло-

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ДО СПІЛЬНОЇ МЕТИ. — На світлинці фрагмент з підготовки до „Гомону України". Народжені в Америці: керівник Фестивалю і аккомпаністка на фортепіано, Ольга Дмитрів, разом з диригентом Степаном Марусевичем, допомагають Марії Водіар та новоприбулим Осипові Стецурі (зправа) і Євгену Круку завчити нові мелодії пісень.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД
І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Одинадцятий корабель з українськими іммігрантами.

Дня 5 травня приплив до Бостону одинадцятий корабель з новими іммігрантами, між якими перебувають теж українці зі скитальцями в Європі. Усі ці транспорти зустрічає місцевий Український Допоможевий Комітет, обслуговує їх і допомагає в розсиланні їх в різні околиці Злучених Держав.

Ми мали українських гостей у самий Великодний Четвер. Не зважаючи на передсвяткову працю, наші господарі приладили перекуску для скитальців, а до цього помогли їм місцеві громадяни грошевиими складками. До помічч обідав-

димир та Ігор Сахани та інші. Усі вони під кожним оглядом „злилися" з групою місцевої молоді і спитали їхню думку про цю молоді та про їхні враження зі співпраці і побуту з нею, ви почуєте тільки найкращу оцінку. Бо фактом є, що власне в цій групі молоді нема ані „місцевих" ані „нових", а є тільки життєрадісні молоді люди, сповнені тим самим молодечим запалом, енергією, жагою чину та без сумніву сповнені тими самими сміливими ідеями і мріями, що кажуть живо битися юним серцям та що бачать і беруть головно те, що найцінніше в житті: добро і красу та закон невинного, творчого труду. Під цим оглядом між виконавцями „Гомону України" є люди тільки і тільки „свіжої крові", без огляду на те, коли і де вони народились: під благословенними проміннями американської Свободи, чи на розлогих просторах поневоленої України. Бо у їхніх жилах пливе та сама козацька кров, вічно юна, вічно свіжа.

ми роздали їм святочне видання „Свободи", яке наспіло на руки підписаного ще в суботу. Треба було побачити радість наших людей, коли вони на вступі на американську землю дістали газету в їхній рідній мові. Зали потяг рушив з місця їх зйом в однім вагоні М. Давискиба і склав їм воскресний привіт. Потім наші жінки фоздали гостям паску й інші святочні харчі на загальну радість усіх.

Попереднім транспортом, 5 травня, переїхала через Бостон капеля українських бандуристів, які поїхали до Дітройту, а був теж і артист П. Гіриняк, який поїхав до Нью-Йорку. У транспорті на Великдень помігли нам знову громадяни з Вунсакет не тільки обслуговують, але й гришими й готовою перекускою. Треба надіятися, що й інші сусідні громади підуть їхніми слідами, бо сама бостонська громада замала, щоб могла дати собі з цим завданням раду. Допомога акція нашим перебуваючим скитальцям переходить сили нашої невеликої громади. Ми вже були в клопоті, але допомогло нам наше жіноцтво. Союз Українок ім. Лесі Українки, що гуртується при укр. прав. парохії, влаштував імпрезу дня 29 березня, з чого прийшло \$105. З того дано нашому Комітетові \$55 на прийняття скитальців, а далі вислано \$8 хворій родині на скитальцях, а \$50 вислано для УПА через ЗУАДКомітет. При посвяченню нових риз о. Е. Королишин

прийняв гол. радний У. Н. Союзу Іван Кокольський з своїми співгромадянами з Ровд Айленд і слова дотримав, бо на згаданий четвер приїхав він з іншими українцями з Вунсакет. Наш місцевий провідник комітету, інж. В. Хомин приїхав кожному його місце і комітет дав собі у всім раду.

Наступний корабель мав приїхати у Великдень Суботу, але спізнився і приїхав на самий Великдень. Хоч які перешкоди були того дня, бо кожен мав у себе свято, якось вдалося „стягнути" людей до праці в причалі, куди вже прибули д-р В. Галан з Філадельфії, пані А. Курило з Нью-Йорку і наш неструджений інж. Хомин. При зустрічі іммігрантів

БЕЗВИГЛЯДНІСТЬ ОПАНУВАННЯ
КИТАЮ З ЗАКОРОДОНУ

Сан Франциско. — Франсис Г. Росел, директор Бюро Прилюдних Справ департаменту стеїту, зясував картину Китаю в не дуже темних кольорах. На його думку, Китай буде тягарем для кожної країни, яка схотіла б узяти його під свою контролю. Спроба Росії поневолити Китай на підставі свого режиму перемінити саму Росію на „жертву" її захланності. Китай є наскрізь націоналістичною країною і китайці не дадуть себе поневолити. Росел виголосив промову на обідній організації міжнародної торгівлі. Коли його запитали, чи Америка признає червоний уряд в Китаю, він не дав на це відповіді, тільки заявив, що без огляду на це, під яким урядом опиниться Китай, він буде потребувати фінансової допомоги з закордону для розбудови промислу. У такому випадку Америка й інші демократичні країни будуть головним джерелом постачання допомоги всьлякого роду. Політика Америки, казав Росел, у відношенні до Китаю, була складена перед 50 роками. Вона змагає перемінити Китай на демократичну націю.

Нові іммігранти

Українці, що приїжджають на кораблі „Марін Джомпер" до порту в Нью-Йорку, старанням ЗУАДКомітету:

Ворезький Теодор, Раїса, Ворис; Бочко Микола; Ченко Марія; Федорович Юрій; Грабський Роман, Марія, Іван; Гуляк Дмитро, Марія, Розалія, Анна, Володимир; Калітан Іван, Катерина, Анна, Марія, Іван; Крушельницька Грима; Любчик Вера; Партіка Григорій, Марія, Марія; Петрина Василь; Хмельницький Анатолій, Марія; Казанівська Дарія; Коцмака Романа; Мельник Степан, Марія, Люба; Слюсарчик Атанасій, Зореслава; Стаховський Станіслав, Марія; Стецько Іван, Анастасія; Степанів Олена, Микола; Товарицький Осип; Затинський Антін.

виголосив гарне слово, а потім пішов з предс. І. Масним за збіркою, яка принесла \$102, з чого дано \$50 до розпорядисті Комітету.

М. Давискиба.

КОСИ

Коса австрійська до клепації з найліпшої сталі, ціна з пересилкою \$5.00. Серп з зубами або до клепації \$1.50. Бабка \$1.95. Молоток \$1.95. Перестел до коси подвійний \$2.00.

Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York 3, N. Y.

ВЕЛИКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Видання Івана Тиктора

Ця НАСТІЛЬНА КНИГА КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ!

Вона має 1,000 сторінок друку великого формату і оцінює 600 ілюстрацій, поповнених місцевими книжками по 64 сторінки. Ціна одної книжки 85 центів. Приймасмо передплату на місяць на 3 книжки (192 сторінки), себто на три місяці, по виносить \$2.50. На 6 місяців по 6 книжок (384 сторінки) \$5.00. Передплата на цілість, Велика Історія України, 15 книжок, до 1,000 сторінок, тільки \$10.00. До цілість буде додана безплатно оригінальна, трикіль обкладинка. Хто платить за цілість, згорі, отримає від Видавництва ще гарний і цінний подарунок.

Дійсна величина книги 7x10x2 1/2" цілість.

Присмо замовити і надіслати передплату, а Велика Історія України прийде до Вашого дому. Замовлення посилайте на адресу:

IWAN TYKTOR, Publisher,
P. O. BOX 3597
WINNIPEG, MAN., CANADA.

Приймасмо заступників для поширення Великої Історії України на місцях. — Видавництво розміщене у Вінніпегу при: 834 1/2 Main Street.

ЗАМОВЛЕННЯ

До В-на І. Тиктора.

Вінніпег, Ман., Канада.

Висилаю передплату на Велику Історію України, на цілість, на 6, на 3 книжок*) \$_____ і прошу вислати її на адресу:

Ім'я й прізвище: _____

Докладна адреса: _____

(Адресу присмо писати по-англійськи).

Незаможні можуть платити місячну передплату 85 центів.

*) Непотрібне скріслити.

ПОШУКУВАННЯ

АННУ ПОЛЬУК, з дому ПАДІК, пов. Коломия, пошукує НЕСТОР СКОРОДІН. Хто знає про неї, або вона сама, прошу подати вістку на адресу:

MARY NEBESKA,
85 Buena Vista Avenue,
Yonkers 2, N. Y.

ПАРАСКЕВІЯ КРАВЕЦЬ шукає свого сина ІВАНА, або його дітей. Їм походять зі села Бучиницького, пов. Рогатин. Хто про него знає, або він сам, хай пише до: PARASKEWIA KRAVEC, 176 Madison St., New York City.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острі й довготривалі недуги, чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо з англійської мови для супружжя дозволів. Уфісові години: В будні 10—7 P. M. В неділю 11—1 P. M.

ЩО Є НА ПРОДАЖ
В СУРМІ!

РЕКНЕ

Катка, ярд \$1.50. Нитки Д. М.С. по 10 цт. моток. —
Вайрлі, книжка 25 таблиць, \$ 3.00
Словар укр.-англ. і англ.-український 2 ч. — 3.00
Коси (австрійські) 28, 30 і 32 ціли по 4.95
Бабки, молоток, перстень, 5.95
Мід з тріганого або кошовинного цвту 5 фунтів 2.00
Газети зі старого краю 3 за 25 центів.
Українська машинка до писання 65.00
НОВИЙ ДО СІВУ І ГЕАНІН Альбум 201 українських народних пісень 2.00
ЛІРА, збірник 384 пісень, 1 вірші 2.75
Запорожець за Дунаєм (партизур) 2.50
Наталка Полтавка (партизур) 3.00
РЕКОРДИ ДО ГРАМОФОНА Альбум 10 рекордів Кошачи (хори) 11.60
Альбум 12 рекордів красні хори, або 13 рекордів без альбума 9.60
Альбум 12 рекордів танці Сінгера (або 13 рекордів без альбума) 9.60
Альбум 12 рекордів танці Олександрів (або 13 рекордів без альбума) 9.60
Альбум 12 рекордів весільні Гуменики (або 13 рекордів без альбума) 9.60
Альбум 12 рекордів комікні Жуковського (або 13 рекордів без альбума) 9.60
Замовлення враз з гіршими посилайте на адресу:

SURMA

BOOK AND MUSIC CO.
11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребани по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer.
137 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
881 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
KOEEK 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В БРОНКС, БРОКЛІН, НЬЮ
Йорк і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. OBEchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MEltree 5-5577

ТАРЗАН, ч. 2101. Тарзан ставить питання.

Коли Рінкер перешукував
трупа за втраченою мошон-
кою Френка...

...Тарзан зіскочив з гаузи.

„Чи ви шукаєте за ось-тим?"
— запитав володар джунглі.

„Дай мені оце!" — завере-
щав гейгстер.

ПРОТОКОЛ

з нарад річного засідання головної управи У.Н.Союзу, що відбулося з дня від 21-го до 25-го березня 1949 року, в домі У.Н.Союзу під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерал Сіті, Н. Дж.

(3)

Ми хочемо мати модерний часопис, друкований на модерних машинах та модерними засобами, хочемо, щоб редакційні і навідні статті були старанно опрацьовані, змістові, хочемо, аби наша газета була модерна формою і змістом. І на це ми платимо примітивну вkladку — 30 центів місячно, але й ту платять тільки 10,000 членів. Чи за ці фонди можна вдержати газету і вдержати її на такому рівні, що відповідала б величчю Українського Народного Союзу та його ідей? Виправді, протягом минулих трьох років зложено кілька тисяч у формі добровільної доплати до передплати „Свободи“, але й тут тільки дещо більше понад 3,000 членів і передплатників виявили своє розуміння ваги союзового органу. Чи в таких обставинах і з таким підходом можна відповісти таким завданням, та потребам часу? Чи за таку суму можна видавати модерний часопис, друкований на модерних машинах? А старі примітивні машини тимчасом вже взагалі відмовляють послугу. Ясно, що ці запити вимагають негайної відповіді, я скажу — активної відповіді, від якої залежатиме у великій мірі теж даліший розвиток і ріст Батька-Союзу. Цю відповідь ми маємо дати, бо на неї чекають не тільки багато-численні ряди Союзних членів, але й весь український загаль. Ми мусимо зрівноважити бюджет організації, як бажаво далішого розвитку організації, а як це не буде зроблено тепер на річному засіданні, а описи на найближчій 21-ій конвенції, то це болючо відібється на далішій існуванні Батька-Союзу.

В 1948 році урядувала в головній канцелярії державна контролія і видала свій звіт на 32 сторінки обширних таблиць. В тім звіті є признання за добрі і солідні інвестиції організаційного майна, є також й уваги відносно дивідендів і звільнення членів від оплат вkladок, а також цілком слушна заувага відносно ухвали головної управи з березня 1947 року, щодо прийняти три процентову стопу для обчислювання членських грамат, замість дотеперішньої три і пів та чотири процентової стопи. Оцінка грамат з кінцем 31. грудня 1948 року є вже зладжена на підставі три процентової стопи і ця оцінка цього року є на 127.7% з резервою на суму \$2,126,590.55 більше чим вимагають з акскураційні закони. Ця зміна обчислювання оцінки грамат з 3½% на 3% вносить в грош суму біля одного мільйона доларів (\$943,000.00).

В минулому 1948 році я був на Окружних Союзних Зборах в Честер, Па., на посвяченні прапорів тов. Дністра від. 361 У.Н.Союзу, в Нью Йорку, Н. Я., на 40-літній ювілей тов. Богдана Хмельницького від. 133 У.Н.Союзу в Ньюарку, Н. Дж.; і на 45-літній ювілей тов. Любова, від. 45 У.Н.Союзу, у Філадельфії, Па. На тих святках і зборах мав я повну співпрацю і належну поміч зі сторони головних і відділових урядників в даних околицях.

При закінченні звіту за 1947 рік, я висловив надію, що в 1948 році майно організації досягне і перевищить суму десять мільйонів доларів. Наші надії сповнилися, бо Батько-Союз з кінцем 1948 року аксгнув суму \$10,379,428.61, а в новій 56 році У.Н.Союзу, а саме з кінцем лютого 1949 року, майно організації вже перевищило суму десять і пів мільйона доларів. Щоби вдержати цей зріст організації в членстві і майні та забезпечити постійний і сильний зріст, треба спільної праці головних і відділових урядників і всего членства.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛ. КАСІЄРА

До слова в дискусії над цим звітом зголосилися такі головні урядники: Д. Капітула, І. В. Іванчук, д-р А. Т. Кібзей, В. Гіряк, Т. Кучма, Д. Шмагала, П. Кучма, Олена Штогрін, І. Колоцький, М. Давискіба, В. Дідик і П. Дула. На запит, скільки є членів буюшої „Згоди Братств“, та чи резерва, яку вони ще мають, буде вистачальною на покриття різниці їх вkladок, касієр відповів, що тепер нараховується це 250 старших членів, і 14 дітей, та що резерва їх в сумі навіть не цілих вже \$10,000, вистачить ще на яких три роки, а описи треба буде покривати різницю у вкладах з фондів У.Н.Союзу.

Найбільше запитів було в справі адміністраційного фонду, який зменшився впродовж 1948 року на \$54,000. Цій справі присвячено найбільше часу і уваги, бо коли, як це зазначив касієр, ми допустимо до далішого вичерпання адміністраційного фонду, то доведемо організацію до такого стану, що не матимемо навіть досить гроша на ведення самої організації. Як один зі заходів для зрівноваження бюджету адміністраційного фонду, касієр пропонував, щоб з адміністраційного фонду не виплачувалося таких вkladок, на які до цього фонду не вкладається ніякого гроша. Як наприклад, він подав, що на минулих двох конвенціях треба було до цих конвенцій доплачувати ще з адміністраційного фонду, тому бо делегати ухвалювали такі діти, на які не вистачало гроша з конвенційного фонду. Саме на цю справу звернула нам увагу стейтова контролія, яка твердить, що в цьому випадку конвенції не придержувалися статуту своєї організації, який постановляє, що конвенційні вkladки повинні бути покриті тільки цим грошем, що члени вкладають до конвенційного фонду. Тому набудуче треба доплачувати та подбати про те, щоб делегатам були виплачені тільки такі суми, на які вистачить конвенційний фонд.

В дискусії заторкнено теж справу злики малих відділів, чим можна б заощадити конвенційні вkladки на делегати. Даліше, для зрівноваження бюджету адміністраційного фонду потрібно, щоб найближча конвенція піднесла оплату за „Свободу“ з теперішніх 30 на 50 центів місячно. Нам потрібно дістати на „Свободу“, висновок касієр, щонайменше \$26,000 більше, ніж ми їх одержуємо від членів тепер. Бо треба покрити цих \$18,000, що їх Союз тепер платить „Свободі“, не дістаючи на це покриття від членів, а крім цього треба буде покрити теж і цих \$8,000, які Союз тепер діставав упродовж останніх трьох років від членів як добровільну доплату до передплати „Свободи“. Отже, щоб дістати цих необхідних \$26,000, „Свобода“ мусить коштувати щонайменше 50 центів місячно, що й так буде тільки мінімальною оплатою за щоденник в теперішніх часах.

Головні урядники подіяли думку гол. касієра, зазначаючи, що цю справу півнішні передплати на „Свободу“ з 30 на 50 центів місячно, треба вже тепер широко розяснювати членам, та представити їм в дійсному світлі грізне положення видавництва „Свободи“, так щоб вони припоручили своїм делегатам на наступну конвенцію голосувати за потрібну підвишку на передплату „Свободи“.

В далішій дискусії касієр згадав ще про заввагу державної контролії щодо того, що організація не повинна звертати своїм відділам незаплатених членами вkladок з їх резерви за час довший як шість місяців, а теж про критику цієї комісії відносно рішення минулої конвенції про звільнення, від плачення вkladок, членів повище 85 років життя. Цьому рішенню конвенції стейтова контролія спротивилася.

Були ще запити в справі Союзного відділу в Гемітон, Онт. Канада, якого секретар ще досі не звернув сколектованих грошей.

У справі теперішнього стану реальностей, касієр висловив, що У.Н.Союз має тепер усіх 5 реальностей, до яких заохочуваний теж і Союзний дім. Одна з цих реальностей є тепер в продажі, а тому остається владство тільки три реальності, що їх трудно продати, бо на них є зависке міське оподаткування. В 1948 році ці реальності принесли 4.5 зиску.

На цьому закінчено дискусію над звітом гол. касієра. Описи на внесення контроліора В. Гіряка, поперте радним М. Давискібою, ухвалено одностайно всім членам головної ексекутивного комітету У.Н.Союзу вотум довіря.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ ЗА 1948 РІК

Подаємо до відома всьому членству У. Н. Союзу, що Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу перевела протягом минулого року дві контролі майна й діловодства У. Н. Союзу. Звіт з першого півріччя був поданий в „Свободі“, органі Союзу, дня 7-го серпня 1948 року. Звіт за друге півріччя подаємо як слідує:

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ:

Прибуток членства за 1948 р.		
Число старших членів	Число молод. членів	Разом
Дня 31. грудня 1947 р. було	35,744	12,538
Прибуло за 1948 рік	3,314	2,004
Разом	39,058	14,542
Відійшло в році 1948	1,754	973
Остається з кінцем 1948 року	37,304	13,569

Отже за рік 1948 У. Н. Союз збільшився на 2,591 активних членів в обох департаментах. Крім повище згаданого числа в У. Н. Союзі є ще 770 членів на безплатному продовженні або на виплаченні о-безпеченні. Отже разом усіх членів є 51,643.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ПОВНОЛІТНИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1948 РІК.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Перший піврік	\$ 910,824.13	\$ 975,733.89
Другий піврік	1,652,016.97	1,736,497.69
Разом	\$2,562,841.10	\$2,712,231.58

3 місячних вkladок від членів	\$1,105,782.81	\$1,105,782.81
-------------------------------	----------------	----------------

Відсотки від бондів	219,120.24	
Відсотки від моргеджів	37,052.29	
Відсотки від членських позичок	15,708.96	
Відсотки з банків	84.19	
Заробок на бондах	15,488.63	
Чинш від реальностей	57,493.92	

Разом від інвестицій	344,948.23	
Сирітські часті	5,417.20	5,417.20
Приходи друкарні і книгарні	97,552.44	97,552.44
Зворот позичок до народ. фонду	155.02	
Зворот стипенді	100.00	
Продаж книжок в англійській мові	250.55	

Разом звороти до народ. фонду	505.57	
3 переносу резерви за переписаних членів з молод. департ.	4,393.18	
3 переносу резерви за переписаних членів зі старого роду обезпечення до нових родів обезпечення	1,790.18	

Разом з переносу	6,183.36	
Зворот виплаченої нагороди за нових членів з молод. деп.	6,706.01	
Зворот виплаченої нагороди лікарям з молод. департ.	132.00	
Зворот виплаченої нагороди відділовим секретарям з молод. департ.	8,915.00	
Звороти дивідендів і нагород за нових членів	392.67	
Звороти інших фондів з молод. деп.	24.90	

Продаж Ювілейної Книжки і Історії України в англійській мові	764.50	
Платиничі книжечки і відзнаки	15.17	
Продаж інвентаря	280.00	
Сплати нотів (векслів)	60.00	
3 переносу резерви за суспендованих членів	4,770.86	
3 переносу відсотків від інвестицій	2,784.06	

Разом інші звороти	24,845.86	
3 переносу фонду бл. п. С. Ядловського до народного фонду	3,262.38	
3 переносу фонду Захисту-Сирот.	47,587.34	

Разом	50,849.72	
Інвестиції:		
Продаж і сплати бондів	764,113.07	
Підвищено вартість інвестицій в бондах	308.16	
3 переносу на обниження інвестицій в бондах	3,616.99	
Сплати моргеджів	104,371.38	
Сплати членських позичок	44,809.92	
Сплати ставів Elizabeth Trust Co.	3,487.31	
3 переносу на обниження вартості інвестицій в реальностях	2,339.00	
3 переносу на обниження вартості машин в друкарні	3,710.08	

Разом з інвестицій	926,755.91	
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1948 р.	\$2,562,841.10	

РОЗХІД:		
Виплати з посмертних фондів	\$ 460,631.77	
Виплати з фонду адміністраційного	378,612.28	
Виплати з фонду конвенційного	88.02	
Виплати з фонду запозимого	27,355.95	
Виплати з фонду народного	9,597.73	
Виплати з фонду резервового	455.12	
Виплати з фонду сирітського	7,262.97	
Виплати з фонду обезпечки інвестицій і смертності	1,442.20	
Виплати з фонду Згоди Братств	2,739.61	
Виплати з фонду Захисту-Сирот.	47.75	

Разом	\$ 888,213.40	
Інвестиції:		
Інвестовано в бондах	1,770,595.55	
Інвестовано в моргеджах	19,600.00	
Позички членам	24,975.13	
Закупно машин до друкарні	6,108.50	
Піднесено вартість інвестицій в реальностях	2,839.00	

Разом інвестовано	1,824,018.18	
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1948 р.	\$2,712,231.58	

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:		
Готівка з кінцем грудня 1947 року осталася	\$ 501,546.02	
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1948 р.	\$2,562,841.10	
Разом	\$3,064,387.12	
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1948 р.	2,712,231.58	
Готівка з кінцем 31. грудня 1948 р. осталася	\$ 352,155.54	

ЗІСТАВЛЕННЯ БІЛАНСУ:

Стан чинний:	Стан довгий:
Готівка \$ 352,155.54	Посмертні фонди \$9,734,705.27
Моргеджі 781,256.51	Адміністраційні фонди 188,871.38
Бонди 8,631,460.54	Конвенційний фонд 51,228.50
Позички членам 373,040.92	Допомоговий фонд 141,800.04
Реальності 234,000.00	Народний фонд 10,988.51
Друкарня 7,515.10	Резервовий фонд 15,113.83
	Сирітський фонд 82,798.79
	Фонд обезпечки інвестицій і смертності 96,052.40
	Фонд Згоди Братств 9,666.48
	Фонд Захисту-Сиротинця 48,203.41
Разом \$10,379,428.61	Разом \$10,379,428.61

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, означений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старших членів і молодечого департаменту знаходиться в отсис банках:

Bankers Trust Co., New York, N. Y.	\$ 40,708.67
Chase National Bank, New York, N. Y.	64,277.76
Commercial Trust Company, Jersey City, N. J.	33,210.14
First National Bank, Jersey City, N. J.	21,728.60
Guaranty Trust Company, New York, N. Y.	48,554.89
Hudson County National Bank, Jersey City, N. J.	23,284.69
Irving Trust Company, New York, N. Y.	39,631.14
National Newark & Essex Banking Co., Newark, N. J.	1,676.61
Public National Bank & Trust Co., New York, N. Y.	26,493.38
Royal Bank of Canada, Toronto, Ont.	31,890.96
Ukrainian Savings Company, Cleveland, Ohio	5,676.37
Union County Trust Company, Elizabeth, N. J.	11,618.15
* New Jersey Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	3,358.45
Total in Banks or Trust Co.	\$352,109.81
Cash in office	45.73
Total	\$352,155.54

Загальне майно старших членів, молодечого департаменту і фонд Захисту-Сиротинця з кінцем 31. грудня 1948 року осталася \$10,379,428.61

Активи не втягнені до загального маєтку:

1) Відсотки від моргеджів з кінцем 31. грудня 1948, платні в 1949 році	4,624.49
2) Відсотки від членських позичок з кінцем 31. грудня 1948 р. платні в 1949 році	8,134.11
3) Відсотки від бондів з кінцем 31. грудня 1948 р. платні в 1949 році	55,867.44
4) Відсотки з банків з кінцем 31. грудня 1948 р. платні в 1949 році	42.57
5) Залеглі місячні вkladки з відділів з кінцем 31. грудня 1948 року вносять	10,368.17
Разом не втягнені активи	\$ 79,036.78
Разом	\$10,458,465.39

В загальній сумі майна У. Н. Союзу є втягнені 216 несплачених сирітських частей разом з відсотками в сумі \$2,798.79

Загальне зіставлення і приріст майна У. Н. Союзу в році 1948:

Майно У. Н. Союзу в 1948 році	1947	Приріст
Майно старших членів	\$ 9,405,660.43	\$8,783,107.43
Майно Молод. Деп.	973,768.26	844,653.92
Разом	\$10,379,428.61	\$9,627,761.35
		\$751,667.26

ОТСІ ВІДІЛІ ДОВГУЮТЬ ЗА 1948 РІК:

Головна контрольна комісія стверджує, що залеглі вkladки відділів У. Н. Союзу, які мали бути заплачені в грудні 1948 року, а не були, вносять суму \$10,368.17:

Відділ	Сума:	Відділ:	Сума:
15	\$ 26.16	423	141.64
32	29.90	424	17.13
61	94.34	425	20.46
72	85.02	432	4,438.77
107	66.75	434	24.17
149	87.08	439	254.79
162	34.75	442	129.10
165	73.20	445	702.44
211	211.46	453	40.49
225	3.06	456	527.80
239	287.50	457	45.84
333	141.88	459	112.65
337	18.06	461	159.15
341	737.31	462	27.16
345	134.79	464	291.99
346	11.27	465	35.44
359	92.52	468	130.40
366	44.32	469	664.48
378	30.57	474	81.68
394	13.77	477	244.76
410	4.84		
411	35.46		
416	13.82		
Разом	\$10,368.17		

Крім вище наведеного звіту Головна Контрольна Комісія стверджує, що з кінцем 1948 року несплачених смертних запомог є на суму \$4,048.16. Їх несплачено досі з браку відповідних правних документів, потрібних для виплати.

Витяг зо звіту актуарія У. Н. Союзу.

Смертність старших членів в році 1948 була 61.2%, а молодших 3.9%. Разом обох департаментів була 58%.

Оцінка грамат старших членів є 123.7%, а дітей 185.6%. Разом оцінка грамат обох департаментів є 127.7%.

Інвестиції У. Н. Союзу принесли в 1948 році 2.90%.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ОРГАНУ „СВОБОДА“ за час від 1. січня до 31. грудня 1948 року.

Готівка з кінцем грудня 1947 року осталася	\$ 6,763.61
Прихід за 1948 рік	97,552.44
Разом	\$104,316.05
Розхід за 1948 рік	101,514.75

Осталася готівка з кінцем 31. грудня 1948 року \$ 2,801.30

Загальна сума є вже включена до адміністраційного фонду і є зачислена в загальному майні У. Н. Союзу.

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу перевела основну контролю майна, діловодства, господарки та організаційного життя У. Н. Союзу в дні від 14. до 20. березня 1949 року і отсис стверджує, що знайшла все в найкращому порядку та дає свої підписи.

Д. Капітула, голова; В. Гіряк, місто голова; д-р А. Т. Кібзей, секретар; І. Іванчук і Іж. С. Кур

